

La PArticipació en activitats CULturalS i artístiqueS

Factors determinants i impacte en la salut i el benestar de les persones

Barcelona, 13 de novembre de 2025



PArticipació CULtura i Salut a Osona

Entitats col·laboradores:



Museu del Ter
MNACTEC



Finançament:

Ajuts a la Recerca
Creu Casas Sicart

Xarxa Vives
d'universitats



Generalitat
de Catalunya



UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA



Grup de Recerca M3O
**Methodology, Methods,
Models and Outcomes of Health
and Social Sciences**
UVIC-UCC

sergi.blancafort@uvic.cat

PARTICIPACIÓ, CULTURA I SALUT A OSONA

Antecedents i justificació

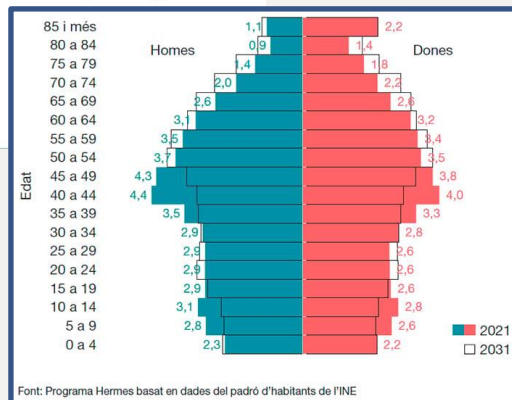
HEALTH EVIDENCE NETWORK SYNTHESIS REPORT 67

What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being?

A scoping review

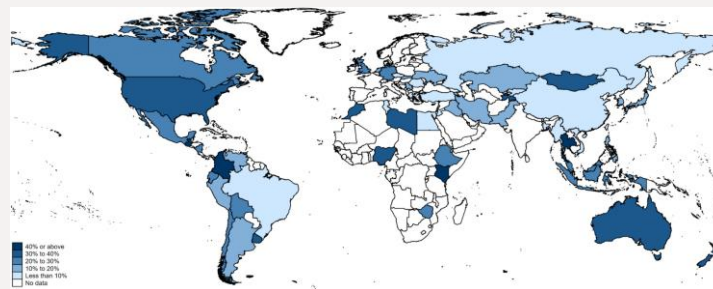


Daisy Fancourt | Saoirse Finn



Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Font: Informe econòmic local província BCN - DIBA



Font: Mak, Fancourt et al (2025)

Towards a sociology of arts and health: how can sociology reveal 'that which is hidden'?

Font: Warran, K. (2025)

PArticipació, CUltura i SSalut a Osona

Metodologia: mètodes mixtes (quantitativa i qualitativa)

OBSERVATORI DELS PÚBLICS DEL PATRIMONI CULTURAL DE CATALUNYA

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ CULTURAL DE CATALUNYA 2024

ANÀLISI DE LES PRÀCTIQUES CULTURALS EN RELACIÓ ALS
MUSEUS I ALTRES CENTRES EXPOSITIUS



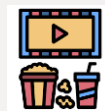
**Mostra representativa
de Catalunya Central**
n = 286 participants.
Distribució equitativa per
sexe i amb representació
de tots els grups d'edat a
partir dels 14 anys

Resultats enquesta participació cultural a Catalunya Central



Escoltar música (ahir)

Persones < 54 anys



Anar al cinema (3 mesos)

Nivell cultural mitjà/alt ; Nivell econòmic alt



Anar a concerts (12 mesos)

Persones < 64 anys



Anar a la biblioteca (12 mesos)

Estudiants



Anar al teatre (12 mesos)

Nivell cultural alt ; nivell econòmic mitjà/alt



Llegir per plaer (12 mesos)

Dones, nivell cultural alt



Anar a museu (12 mesos)

Dones; Nivell cultural i econòmic mitjà/alt



Pertany associació cultural

Persones grans

PArticipació, CUltura i SAlut a Osona

Metodologia: mètodes mixtes (quantitativa i qualitativa)

OBSERVATORI DELS PÚBLICS DEL PATRIMONI CULTURAL DE CATALUNYA

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ CULTURAL DE CATALUNYA 2024

ANÀLISI DE LES PRÀCTIQUES CULTURALS EN RELACIÓ ALS
MUSEUS I ALTRES CENTRES EXPOSITIUS



**Mostra representativa
de Catalunya Central**
n = 286 participants.
Distribució equitativa per
sexe i amb representació
de tots els grups d'edat a
partir dels 14 anys

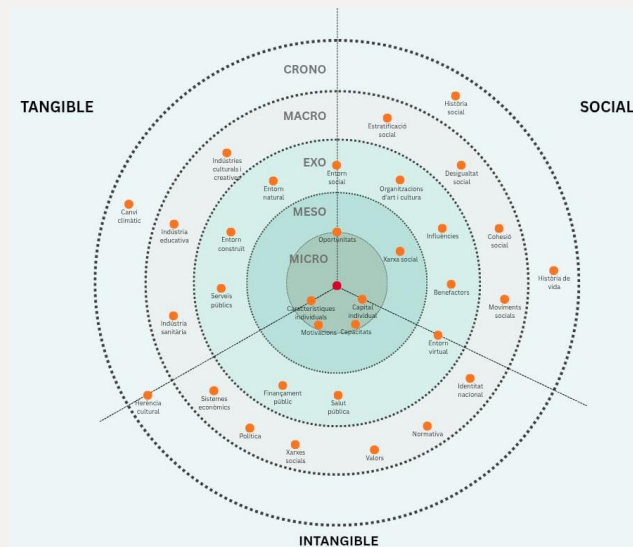
Estudi qualitatiu (Vic, Manlleu, Torelló)

- 3 entrevistes en profunditat
- 6 entrevistes semiestructurades
- 4 grups focals

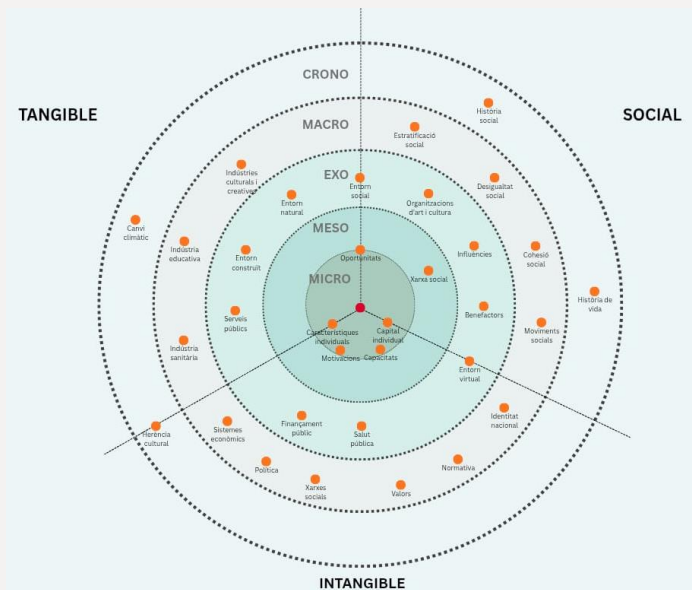


Enregistrament en vídeo realitzat per estudiants
Grau de Comunicació Audiovisual de la Uvic-UCC

Marc conceptual: RADIANCE (Fancourt & Warran, 2024)



Museu del Ter de Manlleu



Museu del Ter de Manlleu

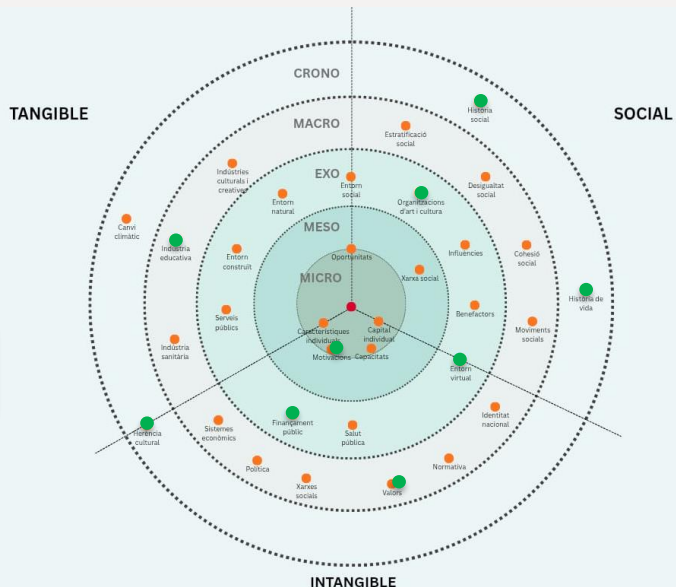


“Al ser un equipament municipal, no necessitem un rendiment econòmic, preferim un rendiment social”

“Si som un museu social té més sentit traduir-lo al 3er idioma més parlat a Manlleu, que és l’amazic”

"Ha sigut de molta ajuda que tot està a la web, per persones dependents que no poden venir"

“parlàvem de la vida i la memòria d'un lloc on els protagonistes eren gent nascuda a Jaén o Nador”



Museu del Ter de Manlleu

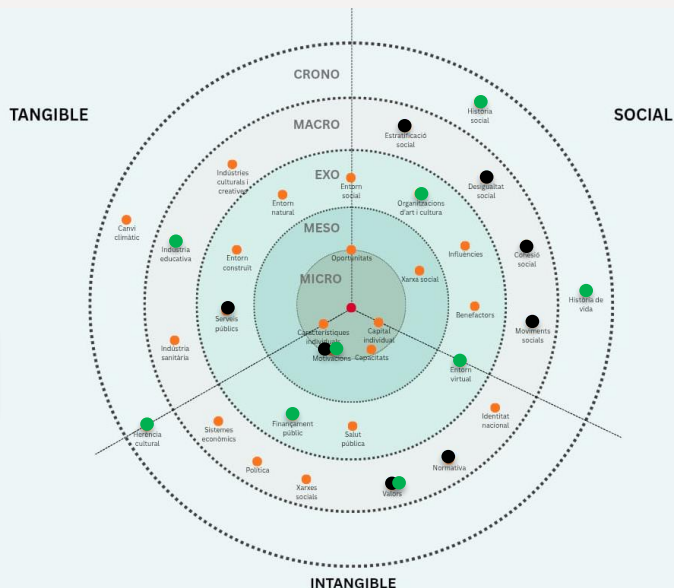


“Al ser un equipament municipal, no necessitem un rendiment econòmic, preferim un rendiment social”

“Si som un museu social té més sentit traduir-lo al 3er idioma més parlat a Manlleu, que és l’amazic”

"Ha sigut de molta ajuda que tot està a la web, per persones dependents que no poden venir"

“parlàvem de la vida i la memòria d'un lloc on els protagonistes eren gent nascuda a Jaén o Nador”



“Obrim de dimarts a diumenge de 10 a 14... Això ens limita molt. De 10 a 14 ja veus quin perfil por venir”

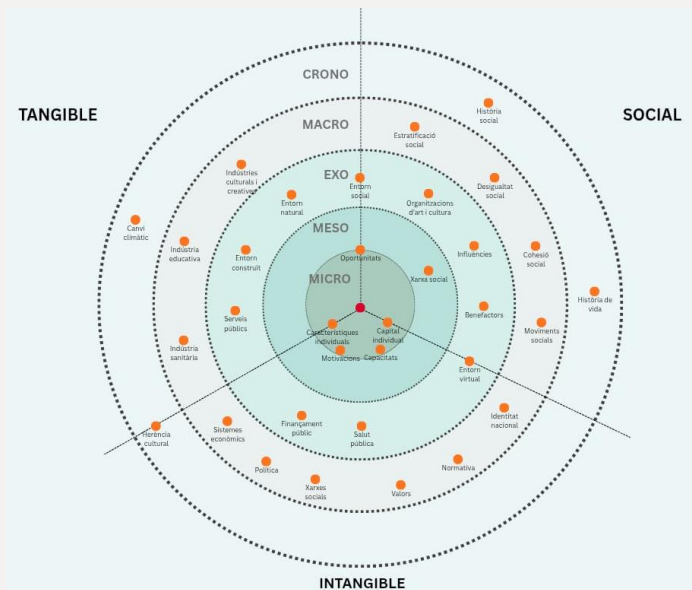
"Si estiguéssim ben comunicats vindria molta gent ... però clar, ningú s'atreveix a venir a Manlleu en tren"

"Hi ha grups que no arribem. Joves fora de l'horari escolar o col·lectius que ni ens venien, ni ens venen"

"Hi ha una barrera a la porta, ens fa molt pal a la gent entrar als museus"

PArticipació, CUltura i SSalut a Osona

Casino de Vic



Casino de Vic

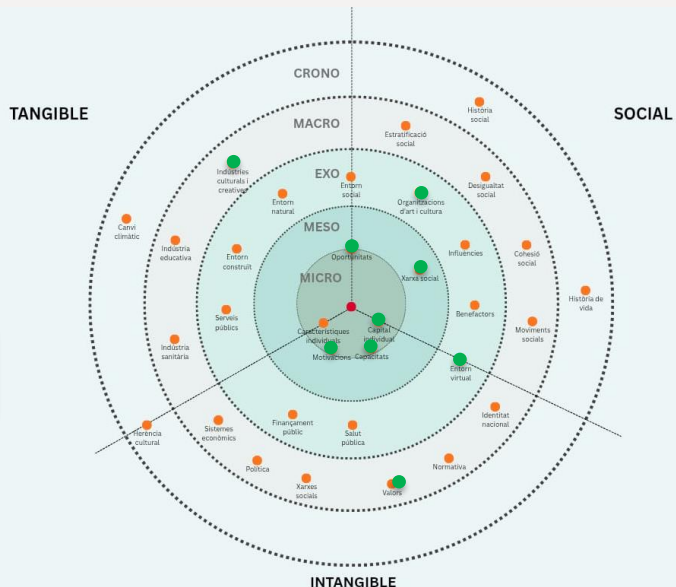


“Si ets soci del Casino i tens colla, no tens mai solitud” [...] “Hi havia un retorn en forma de prestigi i capital social que compensava la quota”

"Intentem buscar entitats amb qui organitzar les activitats... ha estat l'embrió de moltes coses"

“El bar és una de les peces fonamentals per a una entitat social i cultural”

"1era dona presidenta...m'ha fet molta il·lusió aquest canvi"
"Un monòleg d'humor... i es va omplir de joves"



PArticipació, CUltura i SAlut a Osona

Casino de Vic



Capacitat, motivació i capital

“Si ets soci del Casino i tens colla, no tens mai solitud” [...] “Hi havia un retorn en forma de prestigi i capital social que compensava la quota”

Organitzacions d'art i cultura

“Intentem buscar entitats amb qui organitzar les activitats... ha estat l'embrió de moltes coses”

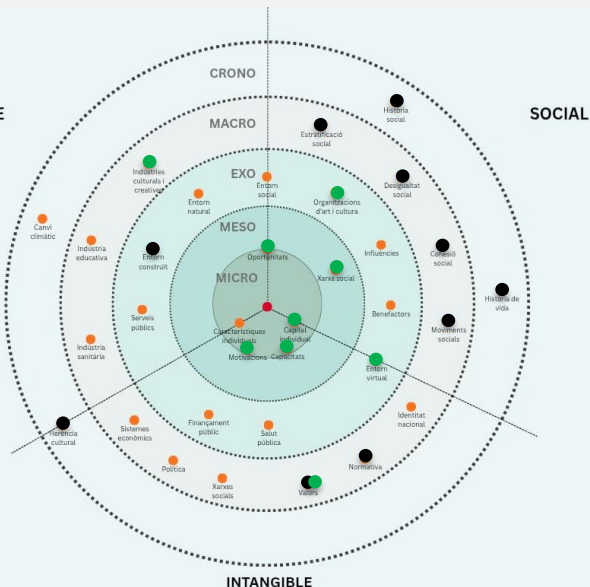
Indústries culturals/recreatives

“El bar és una de les peces fonamentals per a una entitat social i cultural”

Oportunitats

*“1era dona presidenta...m'ha fet molta il·lusió aquest canvi”
“Un monòleg d'humor... i es va omplir de joves”*

TANGIBLE



SOCIAL

INTANGIBLE

Entorn construït

“Un dia va venir al Casino i no va poder pujar. Doncs ja no hi torna. [...] L'entrada imposa”

Història

*“Encara no hem superat allò del casino dels senyors”
“Al casino vas? Ostres, a quin nivell estàs?”*

Estratificació i canvi social

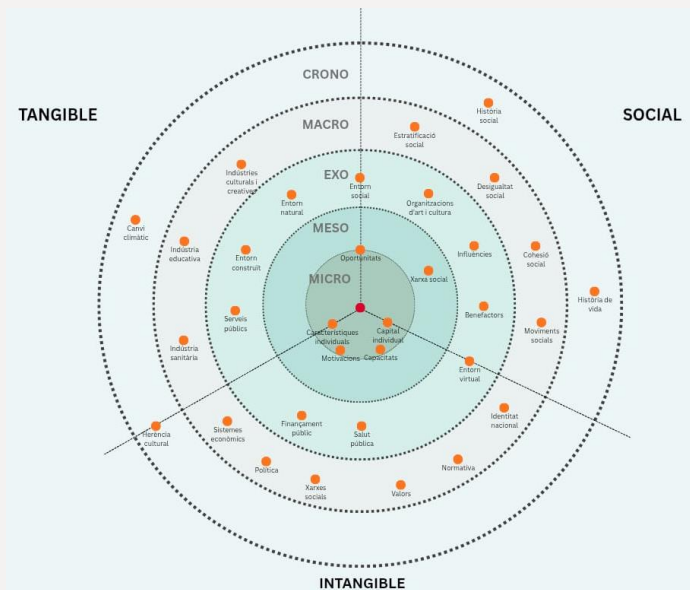
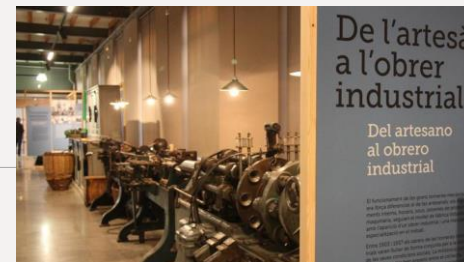
“Es un moment difícil per l'associacionisme...i hi ha una massa social envellida, molts de més de 75 anys

Normativa

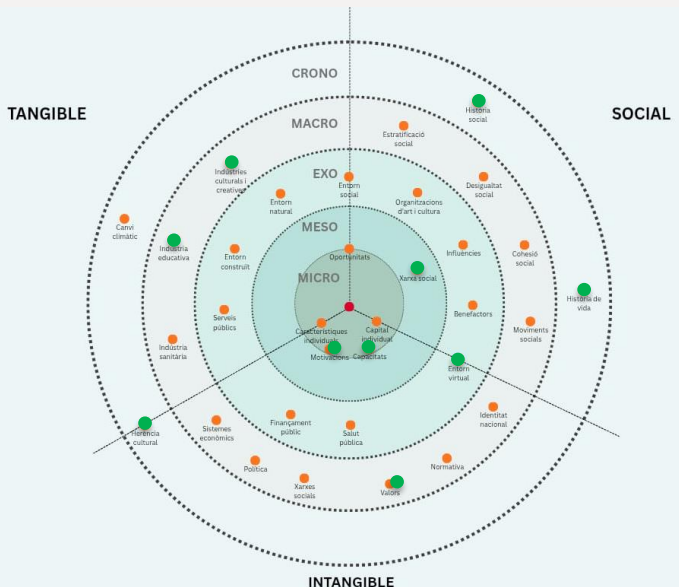
“La quota és alta... Això ja priva algunes persones de fer-se sòcies”

PARTICIPACIÓ, CULTURA I SALUT A OSONA

Museu de la Torneria



Museu de la Torneria



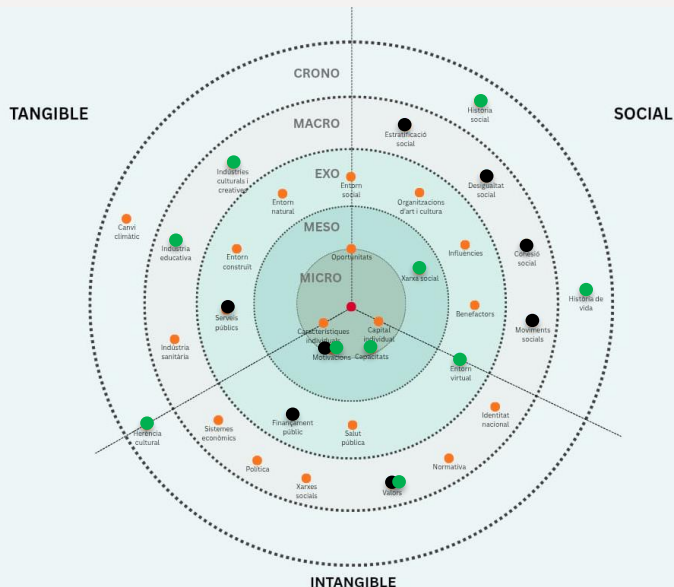
"Et dona la sensació que encara ets viu...que encara ets útil a la societat"
"Tu tens un ofici que t'agrada... Et jubiles i estar aquí et fa recordar aquelles coses"
"[el metge] No ho deixis (d'anar al museu), et va molt bé això, el cap et torna a treballar una mica"

"Mantenir-nos en contacte amb tota una sèrie de gent que ens coneixem de tota la vida"

“[als tallers de baldufes] la il·lusió que fa veure’n ballar una a la mà... Això és impagable”

“Pensem que deixarem una empremta i un record”

Museu de la Torneria



"Et dona la sensació que encara ets viu...que encara ets útil a la societat"
"Tu tens un ofici que t'agrada... Et jubiles i estar aquí et fa recordar aquelles coses"
"[el metge] No ho deixis (d'anar al museu), et va molt bé això, el cap et torna a treballar una mica"

"Mantenir-nos en contacte amb tota una sèrie de gent que ens coneixem de tota la vida"

"[als tallers de baldufes] la il·lusió que fa veure'n ballar una a la mà... Això és impagable"

"Pensem que deixarem una empremta i un record"

“depenem gairebé exclusivament de l'Ajuntament, no rebem subvencions de la Generalitat”

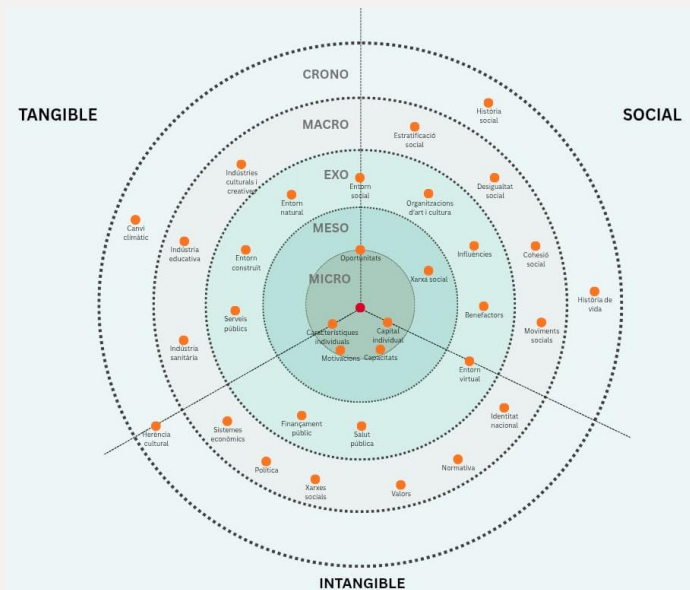
“Aquí no s’hi pot venir pas amb transport públic...”

"Segons de quina procedència... es més fàcil, però en el cas d'alguns grups es fa difícil"

"Hi ha segments de la població que, per norma, ja dius museu i ja arrufen el nas"

PArticipació, CUltura i SAlut a Osona

Associació d'Estudis Torellonencs

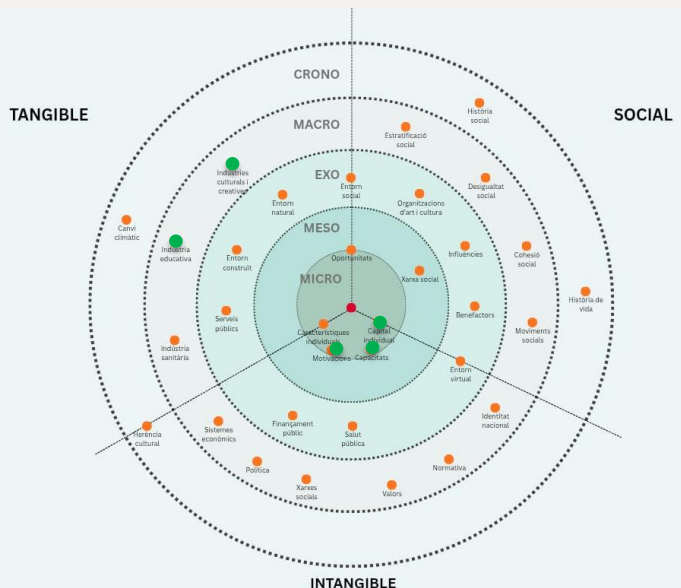


Associació d'Estudis Torellonencs



“Jo necessito participar a la vida social, i parlar amb la gent, i poder discutir, poder debatre, i poder donar uns punts de vista, i poder contrastar opinions”

"un altre concurs, el Pesca Mots, per majors d'edat que aprenen català als CNL"



PArticipació, CUltura i SAlut a Osona

Associació d'Estudis Torellonencs



Capacitat / capital individual

"Tinc una certa necessitat de desenvolupar i de mantenir la meua activitat intel·lectual"

"Mantenir-te actiu intel·lectualment i no deixar-ho, perquè deixes de treballar i s'ha acabat tot."

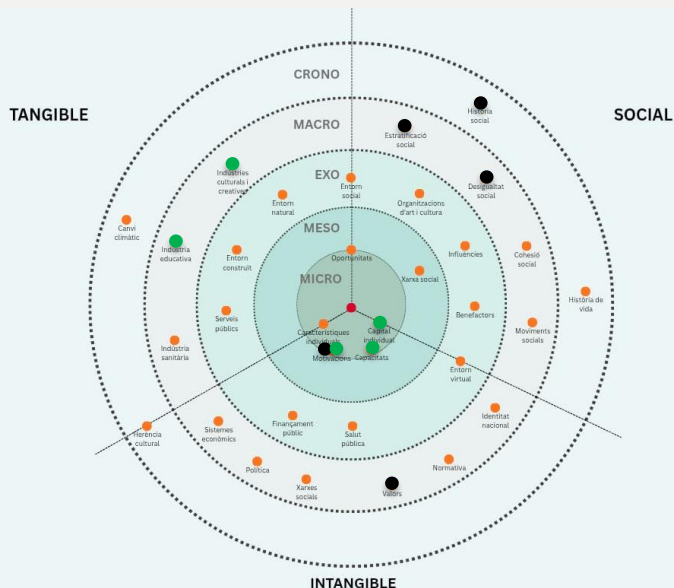
"Ens ajuda a fer anar la barretina, per continuar treballant el cervell, perquè no s'atrofi, perquè, bueno, et fa estar en contacte amb coneixement, i et fa raonar"

Jo necessito participar a la vida social, i parlar amb la gent, i poder discutir, poder debatre, i poder donar uns punts de vista, i poder contrastar opinions

Indústria educativa i cultural

"impulsem certàmens literaris per a tots els alumnes de primària i secundària del poble"

"un altre concurs, el Pesca Mots, per majors d'edat que aprenen català als CNL"



Història social

"hi ha hagut un canvi social tan gran, un canvi tecnològic i de mentalitat tan gran, que el pensament...i la discussió, molts problemes, eh?"

Estratificació / desigualtat social

"El problema és aquest. No hi ha gaire relleu. No. Si ets jove no s'apuntes"

"La principal necessitat és tenir vivenda assegurada i el lloc de treball i clar, no tenen potser les famílies i moltes no venen"

Valors culturals i personals

"Vaig veient que la cultura va canviant cada vegada més i és més difícil" [...] "la cultura no mola"

"La gent no vol complicar-se la vida. I això és el que veig una miqueta. L'oci, la cosa lúdica molt bé, però la cosa que vol dir reflexionar, pensar, debatre...no"

"Ens veuen com a uns elements carques, això, desfassats i fora del context... Anacrònics, no?"

PArticipació, CUltura i SSalut a Osona

Recomanacions

1. **Empoderar les persones i comunitats** com a protagonistes actius de cultura i memòria.
2. **Fomentar vincles socials** mitjançant espais culturals intergeneracionals i interculturals.
3. **Apropar la cultura** al territori, eliminant barreres físiques, econòmiques i simbòliques.
4. **Integrar cultura i salut** com a procés compartit de benestar comunitari.

Agraïments



Museu del Ter
MNACTEC



Observatori dels Públics
del Patrimoni Cultural
de Catalunya



Entitats i participants en les entrevistes i grups focals: Montse Ayats (Casino de Vic), Pere Casas (Museu del Ter) i Gerard Verdaguer (ADET).

Suport metodològic: Katey Warran (University College London)

Estudiants i professorat UVic: Elisenda Fenollosa (FCSB); Xenia Font, Jan Frigola, Hicham Mnwar, Lluc Pla, Claudia Reyner i Pau Villaroel (FEC)

Gestió: Maria Vilà (OTRI)



Ajuts a la Recerca
Creu Casas Sicart



Xarxa Vives
d'universitats



Generalitat
de Catalunya